

III

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

41e jaargang

juni/juli 1959.

VAKANTIE.

Het is juli en velen onzer hebben al vakantie gehad of denken aan vakantie. En dan natuurlijk vakantie met mooi weer en lange dagen.

In de vakantie moet u rust vinden en nieuwe indrukken opdoen, die u verkwikken naar lichaam en geest.

Voor één ding moeten we oppassen: Wij moeten niet te veel willen zien, maar wat wij zien, goed zien. Waar u straks ook heengaat, mijn neef en nicht, van dezen plaats af, wens ik u een heerlijke vakantie toe.

Gaat u kamperen ? Heerlijk ! Mag ik u dan een goede raad geven ? Zorg, dat u goed materiaal hebt. Niet alleen een goede tent, maar ook goed eet-materiaal en enige gemakkelijke recepten.

Of gaat u scheeps ? Het watertoerisme neemt elk jaar toe. Prachtig, in Gods vrije natuur. Watersport is een druk beoefend vakantiegenoegen. Wat u dan ook gaat doen, waar u ook naar toe gaat, bos en hei, zee en strand, geniet volop !

De Voorzitter.

FAMILIEDAG-IMPRESSIES.

Mei-Hemelvaartsdag-Zonnedag-Familiedag-Tien jaar Nijdamstra: een vijftal, dat het ten volle waard was om er elkaar van harte geluk mee te wensen. Daarom nichten en neven, geef mij in gedachten nog eens de vijf en zeg met mij: het is geworden een vijfvoudig geslaagde dag.

Je geraakte immers al in feeststemming, toen je je bed uitstapte, de gordijnen opzij schoof en een stralende zon je begroette. Familiefeestdag juichte de zon, familiefeestdag glimlachte het prille groen van de meimaand, familiefeestdag kwinkelerden en kwetterden de vogels. En de bus uit Groningen rolde reeds een paar uren door de dreven van Groningen en Friesland met steeds meer feestelijk gestemde neven en nichten op weg naar Amsterdam, de Afsluitdijk over, de hollandse boomgaarden en weilanden door.

Tegenover het Centraal Station, op de terrassen van de N.Z.Holl-Tramweg Mij., temidden van jengelende trams, joetsende auto's, lawaaijerige motorfietsen en dito brommers, massa's drukdoende of meer rustig aangelegde voetgangers in vaak nog niet helemaal gedurfde zomerkleding vanwege de kou-

de dagen voor Hemelvaartsdag, was het verzamelpunt van Noorderlingen, Amsterdammers, Hagenaars en van welke plaatsen maar meer familieleden naar Amsterdam waren gekomen.

Langzaam schuifelden wij naar één der afvoerplaatsen van de rondvaartboten en scheepten ons in op één der boten, welke de roemruchte naam voerde "Karel Doorman". Ongehinderd straalde de zon door de glazen zijwanden, maar de boven onze hoofden opengeschoven kappen zorgden er voor, dat de temperatuur niet te hoog opliep.

Op de rondvaart werden we allergezelligst bezig gehouden door de reporter en we moesten onze blikken maar naar links en rechts, naar onder en boven werpen, opdat ons maar niets zou ontkomen van al de merkwaardige gevels, eeuwenoude kerken en torens, oude schansen, grachten-door-kijkjes, waarover hij vertelde.

Daarna het wijde water van het IJ met zijn zeeschepen en reusachtige dokken en kranen, Overigens was het er o zo rustig. Het zou wel interessant zijn er eens te zijn, als de schepen aankomen en vertrekken en de tientallen kranen gieren en zwaaien boven de ruimen der kolossale vrachtschepen.

Toen weer terug voorbij de bekende Schreierstoren, waar vroeger de zeilschepen af- en aanvoeren naar en van Oost en West.

We begonnen trek in eten te krijgen. Geen wonder ! Velen van ons waren al vanaf vijf uur onderweg zonder de gelegenheid te hebben gehad, buiten een heerlijk kop koffie op Den Oever, iets te nuttigen.

Afijn, een spoedige bevrediging van de eetlust stond in het vooruitzicht. Na de rondvaart een wandeling naar het restaurant "Harkema", waar we in een keurig zaaltje de tafels gedekt vonden en in een mum van tijd zaten van een heerlijk bordje soep te genieten, gevolgd door een fijn diner met daarna ijs met slagroom en vruchten. Nu, het was je dit van dat: u weet wel de bekende beweging van duim en wijsvinger, vergezeld van het gebaar, dat uitdrukt: prima, prima !

Na de maaltijd hield onze voorzitter, neef T. Nijdam van Leeuwarden, een korte feestrede en zongen we gezamenlijk het Nijdamstralied, dat "it davere yn it roun".

En toen op naar Schiphol ! Het was er heel warm en ontzettend druk (+ 15.000 bezoekers). Ieder moest zich maar op eigen gelegenheid vermaken. De familieband was tegen deze hitte en druk(te) niet bestand en we werden een

familie in verstrooiing. Maar interessant is Schiphol altijd: het wegglijden en opstijgen der vliegtuigen, het neerstrijken en aankomen der reusachtige verkeersvogels van diverse pluimage.

Tenslotte weer in de bussen naar Amsterdam. De Groningers en Friezen zetten maar dadelijk door vanwege het rijtijdenbesluit, dat hen dwong om negen uur weer thuis te zijn. Of het gelukt is betwijfel ik, want bij het scheiden der markt treuzelt men nog wel eens.

De Hollanders namen afscheid in het Theehuis tegenover het Centraal Station onder het nuttigen van een stevige boterham en een kop geurige koffie, beleggen, want het duurde nogal een poosje voor alles geserveerd was. Maar dat mag'em niet hinderen. Het afscheid en een tot wederziens was er niet minder hartelijk om. Ja, een tot wederziens!

Natuurlijk, dat moet volgen op zulk een vijfvoudig, wat zeg ik, zesvoudig geslaagd familiefestijn. Want, o schande, bij het eind van mijn epistel bemerk ik, dat ik me lelijk vergist heb. Er was nog een zesde factor, die niet weinig tot het welslagen van deze dag heeft bijgedragen.

En die zesde factor is onze eminente penningmeester, neef C.v.d.Schoot. Hij was het, die alles zo uitstekend geregeld had en op de dag zelf zijn best deed het een ieder naar de zin te maken. Hulde en dank neef van der Schoot!

En zo gaat dus de familiedag 1959 de geschiedenis in als zesvoudig geslaagd.

A. Vleer.

PERSOONLIJKE INDRUKKEN EN ERVARINGEN

OVER PERSONEN EN ZAKEN.....

Het voornemen was: "Ik schrijf niet over de familiedag, want daar zal wel door vele anderen over geschreven worden!" De voorzitter vraagt mij om kopy voor het juni/juli nummer van de Tyngge en schrijft daarbij: "Heeft de familiedag aan uw verwachtingen beantwoord?". Het zou onbeleefd zijn onze voorzitter niet te antwoorden. Dat heeft hij niet aan ons verdiend. Maar als ik hem nu toch over de familiedag moet schrijven, kan ik het net zo goed aan u allen doen. Het goede(?)voornemen gaat dus over boord, ik schrijf wél over de familiedag.

--

Eerste contact: Koffie Noord Hollandsch koffiehuis. Bekend gezicht. Wijnia uit den Haag met gevolg. Nijdam uit den

Haag, bekend esperantist. Geleidelijk komen er meer. Algemeen gezocht: "Waar blijft de bus uit het Noorden?"

Plotseling van der Schoot, onze opgeruimde deurwaarder, mogelijk ook minister van financiën genoemd, doch in elk geval penningmeester van Nijdamstra. "Opschieten, we moeten naar de boot. De bussen zijn wat laat.". Dat laatste hadden we ook al gemerkt, zonder "wat"en met "te".

Inscheping. Gids aan boord, die wel Frans, Duits en Engels, misschien ook zelfs Spaans en Grieks, maar geen Fries spreekt. Constatoren: gebrek aan zijn opvoeding. De boot wordt geheel gevuld met Nijdams, Wijnia's, Vleers en aanhang. Een kostbare lading.

Afvaart. We worden terstond geconfronteerd met de achterzijde van het politie-bureau aan de Warmoesstraat. Onze neef Nijdam, die er zijn zilveren jubileum vierde, waarvan hij nu uitrust in Sneek, kijkt er naar met verlangende blikken. Zoal niet beelden uit zijn kinderjaren beleeft hij in elk geval herinneringen aan jonger jaren.

Bruggen. Hevig geïnteresseerd is Groninger Henk, een van de jongste deelnemers. Vooral die lange brug onder het Muntplein boeit hem. Ik mijmer hoe heerlijk het zou zijn, wanneer ik nog twintig, het nichtje naast mij achtien en het licht in de doorvaart defect was. De boot ware dan beslist ergens vastgelopen.

De grachten uit, de havens in. Wat een kasten van schepen. Inderdaad: zeekastelen. Prettige belevenis voor mijn vrouw en mij, daar ligt de "Jagersfontein" van de Holland-Afrika lijn, waarmede wij in augustus een cruise hopen te maken. Vol verwachting klopt ons hart.

Wending in de havens. Hevige golfslag. Schommelen. De nijdams, Wijnia's en Vleers blijken een sterk geslacht te zijn. Er wordt niemand zeeziek.

Ontscheping. Daar is van der Schoot weer. Oversteken, straatje door, links af naar Harkema op de Nieuwedijk, om te eten. Bij Harkema zes trappen op, teneinde de eetlust op te wekken. Alsof we toch al niet half uitgehongerd waren

---

Na het eten, speech van de voorzitter. 'K Heb hem wel eens vuriger gehoord. Maar ja, als je geplaagd wordt door ischias ! Van harte een voorspoedig en algeheel herstel, voorzitter. Hopenlijk heeft de voortdurende zonneshijn u reeds weer de kracht gegeven om over de tafel te springen.

Eet smakelijk ! Nu, dat kost geen moeite. Over kwaliteit, hoeveelheid en bereiding slechts één roep: voortreffelijk ! Grote ontsteltenis bij de ouders, ziende de enorme hoeveelheden, welke de beide, en vooral de jongste, zonen van den huize verslonden. Waar blijft je opvoeding !

Begrijpende blikken van eenmicht uit Groningen, die zich klaarblijkelijk de eet-prestaties van dit tweetal bij de familiedag in Leeuwarden herinnerde. Vrijgezellen klaag niet over de hoge belastingen, ziet waar onze kinderbijslag blijft!

Op naar de bus van Maarsee en Kroon. De Noorderlingen reizen met hun eigen bus. Er zijn rangen en standen. Maar ook wij arriveren bij Schiphol. Zijn er zelfs eerder dan zij !

Schiphol. Vol. Warm. Druk

Plotseling vertrek van Noorderlingen. Oorzaak: werkboekjes chauffeurs. Dientengevolge een slot gelijkende op het uitgaan van een kaars. Een familiedag zonder slot. Prachtig symbool. De onderlinge band tussen de Nijdamstra-leden eindigt niet met een familiedag doch zet zich onafgebroken voort.

Het overschotje wordt verzameld in de bus van de lijndienst. Ook Sybolt Nijdam, de wakkere hoofdonderwijzer uit Bergen en de dichter van ons Nijdamstra lied is weer present. Gelukkig, dat hij na een zeer ernstige ziekte weer zover is hersteld.

Einde waar we begonnen op het water-terras bij het Noord-Hollands Koffiehuis.

Eindconclusie: Een gezellige familiedag met een eigen karakter. Dank aan de organisatoren. We verlangen naar de volgende.

Alkmaar.

H.Nijdam Lzn.

DE FRIESE KOERIER SCHREEF...

FAMILIE-REÛNIE NIJDAMSTRA

Amsterdam- De jaarlijkse familiereÛnie van de Nijdamstrastichting is dit jaar te Amsterdam gehouden.

Er heerste een opgewekte stemming onder de Nijdamstra's. Daar nu ook het 10-jaarig bestaan van de stichting werd gevierd was er dubbele vreugde.

Reeds om 9.30 uur rolde de eerste autobus uit Groninger waarin ook de Friezen hadden plaatsgenomen, de hoofdstad binnen, getooid met de familievlag.

Op de terrassen van de N.Z.Holl.Tramweg Mij vond de "begroeting" plaats, waar reeds vele familieleden wachtende waren op de aankomst der bussen. Ze waren uit alle windstreken van ons land naar de hoofdstad gekomen.

De rondvaart door de Amsterdamse grachten, hoe vaak reeds gedaan, blijft mooi, en spreekt "een eigen tale".

Daarna volgde een diner, wat deze keer zeer uitgebreid was, in verband met het tweede lustrum. De voorzitter, de heer Th.Nijdam te Leeuwarden, hield een korte feestrede.

Daarna ging men in autobussen naar Schiphol. Veel te vlug was de tijd daar dat men weer "eigen stee" moest gaan opzoeken.

In Den Oever werd nog een broodmaaltijd genuttigd en toen trok de bus weer het noorden in.

EEN BRIEF die uitgegaan is aan Restaurant Harkema, namens de Nijdamstra Stichting luidt als volgt:

Geachte Heer Harkema,

Uitermate groot was het enthousiasme over het bij u genoten diner in de sfeervolle omgeving en de buitengewoon prettige bediening.

Namens allen moest ik u voor dit voortreffelijk etentje hun onuitsprekelijke dank overbrengen, waarmee u beslist individuele klanten gewonnen heeft, gedachtig uw lijfspreuk:

"Waar het goed is komt men terug !"

Met de meeste hoogachting,

Nijdamstra-stichting.

FAMILIEDAG 1959

De "Tyngje" staat deze keer mede in het teken van de gehouden familiedag te Amsterdam. Dit is niet te verwonderen.

(zie verder na fam.be)

Onze neef D.C. NIJDAM te Hoorn is op 16 april te Hoorn overleden.
 Hij heeft een langdurig ziekbed gehad.
 Onze neef bereikte de leeftijd van 74 jaar.
 Tal van functies heeft hij vervuld. Niemand deed ooit vergeefs een beroep op hem.
 Hij had een groot gevoel voor rechtvaardigheid en het lot van de minder be-
 deelde ging hem zeer ter harte.

Heden overleed, zacht en kalm onze beste broer en oom

PIETER K. NIJDAM

in de ouderdom van ruim 78 jaar.

Oldeboorn, 24 april '59.

Fam. W. Nijdam.

Met grote vreugde en blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje en zusje

TRIJNTJE HENDRIKA

S.L.Kracht

J.Kracht-VLEER

Aukje Elizabeth

Dokkum, 11 maart 1959

Fockemastraat G. 246.

BEINT BERKENPAS

en

ANNA TRIJNTJE NIJDAM

geven u, mede namens wederzijdse ouders kennis van hun voorgenoemd huwelijk. De voltrekking hiervan zal D.V. plaatsvinden op woensdag 25 maart, 's middags drie uur, gemeentehuize te Rauwerd.

Rauwerd 185

Oldeboorn,

Andringastrjitte 46

maart 1959. Toek.adres:Terzool

SJERP WINIA

en

ELIZABETH DE VRIES

geven, mede namens wederzijdse ouders, kennis van hun voorgenoemd huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op woensdag 29 april a.s., 's middags om 2 ten gemeentehuize van Wymbrits deel te Sneek.

Kerkelijke bevestiging om 2.45 in de Ned. Herv. Kerk te Goëng de Weleerw. Heer Ds. J.Schippe

Gauw 57a

Goëngamieden 73

april 1959.

GEHUWD:

MICHEL DE JONG te Oudeg

en

JANKE NIJDAM te Idzega.

april 1959.

R I C H T E N.

GEHUWD:

OEENE DE BOER te Acton(Indiana)
en
HENDRIKJE WIENIA te St.Johannes-
ga

mei 1959.

Zaterdag 30 mei is het 30 jaar geleden,
dat onze lieve ouders

JAN JOH. BANGMA
en
WIETSKE G.JANSMA

zijn getrouwd.

mei 1959

Akkrum, Kleasterwei 1

Maria en
Tjerkje

ANE E. NIJDAM
en

GRIETJE FABER

jowe Jimme tynge fan harren foarnommen
houlik dat sluten wurde sil D.V. woans-
dei 17 juny o.s., de middeis om twa ûre
tot Wommels.

It houlik sil tsjerklik bifêstige wurde
de middeis om 2.30 ûre yn 'e Ned.Herf.
Tsjerke tot Wommels troch de Rju Earw.
Hear Ds. J. den Hartogh.

Wommels, juny 1959

Hofkamp 55

Terp 40

JACOB v.d. MEER en

AUKJE NIJDAM

geven mede namens wederzijdse ouders, kennis van hun voorgenomen
huwelijk, waarvan de voltrekking d.v. zal plaatsvinden op dins-
dag 23 juni, nam. 2 uur in het gemeentehuis Wymbritseradeel te
Sneek.

Kerkelijke bevestiging om 3 uur in de Geref. kerk te Woudsend
door de Weleerw. heer ds. W.A.Jelsma.

Woudsend, juni 1959.

In Artis, Amsterdam,
zijn twee leuwtjes ge-
boren. Moeder Manda
heeft haar kinderen
echter verstoten. Op-
passer H. NIJDAM is
er tot nu toe in ge-
slaagd de welpen in
leven te houden.
Artis hoopt echter,
dat een hondenmin de
zorgen wat lichter
zal kunnen maken.

11.3.1959.

VERLOOFD:

C. NIJDAM
en

N.E.Th. TACONIS

's-Gravenhage, 7 mei
1959

Warmondstr. 206 I, Am-
sterdam

J.Maetsuyckerstr. 219,
's-Gravenhage.

Vosselaan 315
Nieuwe Aanleg 142.-

Wij hebben weer samen "onze dag" gevierd.

De indrukken mogen dan verschillend zijn, één ding is zeker, wij hebben elkander weer ontmoet en gesproken.

Wij zijn weer naar elkander toegegroeid.

In dit nummer leest u de indrukken van neef Nijdam uit Alkmaar. Toen ik het verslag las, moest ik even lachen. Echt lachen hoor, niet zuur. Er stond, ik heb het gewijzigd, dat voor het eten een speech van de voorzitter gehouden werd.

Dit was, ná het eten neef, want ik wilde de eetlust niet bederven.

Na het eten was ik fit en vurig, maar misschien waren er bij:

"Als de pot 't gezin goed smaakt !"

Misschien kent u het gedicht.

De Voorzitter.

ONZE TYPISTE.

Uw brief ontvangen nicht, waarin u mededeelt de Tynghe niet langer te kunnen afdrucken, daar andere werkzaamheden u geheel in beslag nemen.

Dit spijt mij in het bijzonder, en het is voor onze stichting een gevoelige financiële klap.

Voor uw diensten aan onze Stichting bewezen, zeg ik u hartelijk dank. Het werk zag er steeds verzorgd uit.

Nicht, nogmaals hartelijk dank !

Redacteur.

NEVEN EN NICHTEN !

Is er nu een onder u die diet werk van nicht Nijdam over kan nemen ?

Hij of zij moet de beschikking hebben over een schrijfmachine en cycolstyle.

Wie wil, en de liefde kan opbrengen voor onze familievereniging, die schrijve aan mij.

Ik wacht af !

Redacteur.

Vervolg FAMILIEBERICHTEN.

In de maand februari van het jaar 1907 werd te Marssum een afdeling opgericht van de Ned. Vereniging tot afschaffing van alcoholische dranken. Eén van de bestuursleden was onze neef S. de Swart. Mede om de afdeling te stimuleren,

werd op 20 september 1907 een zangvereniging opgericht. Natuurlijk nam ook onze neef weer zitting in het bestuur. Als Marssum iets begint, weet ze van geen wijken. Is het dan te verwonderen, dat deze zangvereniging nog bestaat en dat onze neef hiervan nog een actief lid is? Immers, neen !!

Dit feit moest feestelijk gevierd worden en de Marsummers hebben het gedaan op een lofwaardige wijze, en onze neef kreeg een Koninklijke onderscheiding. De Leeuwarder Courant schreef daarvan, wat wij onderstrepen:

"Het hoogtepunt op de receptie van onze blauwe zangvereniging te Marssum ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan was zeker dat ogenblik, toen burgemeester Torensma ons aller vriend Sieberen de Swart de zilveren Orde van Oranje Nassau op de revers speldde.

Dit als een beloning voor de grote trouw en toewijding door de Swart al die jaren aan zijn ideaal bewezen.

Kenmerkend voor zijn onderscheidenheid was het, dat hij - zeer zeker ingenomen met deze verleende onderscheiding - zich er in verheugde, dat op deze wijze zijn ideaal - zijn strijd - dus onze beweging, erkenning had gevonden.

Het klonk zo eenvoudig: "Ik die, hwat ik dwaen moest".

Maar wij zijn trots - en niet zonder reden - op deze figuur, die vooral in de moeilijke perioden juist pal stond en zo de organisatie in stand wist te houden.

Hartelijk gelukkigwens, de Swart ! En draag deze Koninklijke onderscheiding in gezondheid nog vele jaren.

De Voorzitter.

FAN IT FRYSKE MÊD.

Het Genealogysk Wurkforbân van de Fryske akademy hield een buitengewone vergadering op zaterdagmiddag 23 mei op de bovenzaal van de Bôg van Guiné te Franeker. Op deze vergadering waren ook leden van de afdelingen Groningen en Winschoten van de Ned. Genealogische vereniging aanwezig.

Even over drie uur opende de voorzitter, de Heer Glastra van Loon, de goedbezochte bijeenkomst met een woord van welkom in het bijzonder tot de Groninger gas-

ten en de spreker van deze middag: de heer W. Tsj. Vleer van Hardegarijp.

De voorzitter maakte de aanwezigen er indachtig op, dat men hier bijeen was op historische grond. Immers de Bogt van Guiné was in de tijd, toen Franeker nog een academie-stad was (van 1585 - 1811) de studentenherberg. Niet alleen het feit dat Franeker een universiteitsstad is geweest, geeft de stad een uitzonderlijke plaats te midden van haar Friese zustersteden, ook anderszins heeft Franeker haar rol wel gespeeld in de Friese historie.

In de Middeleeuwen was Franeker de veste van de Schieringers, op het eind der 15e, begin der 16e eeuw was het de residentie der Hertogen van Saksen. In de 18e eeuw was Franeker een patriotisch centrum. En wie weet niet van het planetarium, het ingenieuze kunstwerk van de wolkammer Eise Eisinga.

De historie van Franeker spreekt ook nog uit vele oude bouwwerken, zoals het Stadhuis, de grote kerk, het Martena huis en de prachtige gevels in renaissance en barok stijl.

Uit dit alles blijkt wel, dat wie gevoel voor historie heeft in Franeker wel aan zijn trekken kan komen.

Hierna was het woord aan de genealoog W. Tsj. Vleer, die een inleiding hield over: De Friese inslag in het Westerkwartier.

Het Westerkwartier is dat deel van de provincie Groningen, dat zich ten Oosten van de stad Groningen uitstrekt tot de Friese grens, in het Noorden begrensd wordt door het Reitdiep en in het Zuiden reikt tot Drente. Het was een buitengewoon interessante lezing, die door allen met aandacht werd gevolgd.

Volgens de heer Vleer staat het wel vast, dat het Zuidelijk deel van het Westerkwartier, de zandruggen van Lange wold en Vredewold, in het begin der vroege middeleeuwen werd gekoloniseerd en in kultuur gebracht door de Friezen. Dit werd bewezen door de specifieke Friese indeling van de buurtschappen, het bestuur daarover en het heersende recht dat in tegenstelling tot de andere delen van Groningen, beslist Fries was. Ook de toponiemen wijzen op een Friese bevolking: denk maar aan plaatsnamen als Tolbert, Niebert, Letterbert, die overeenkomen met de namen van Friese plaatsen als Luinjeberd, Tjalleberd. Dan is er ten Zuiden van het Reitdiep nog een kolk, die op oude kaarten staat aan-

gegeven als Iepengat, wel een echt Friese naam.

Voornamen als Tjapko, Aizo, Tjaard, Siebold, luidden in de 17e eeuw nog Tjeerd, Eise, Tjebbe, Siebe, dus Fries.

Ook de boerderijen tonen veel overeenkomst met de Friese. Aan de hand van de 18e eeuwse trouwboeken had de spreker steekproeven genomen over de bevolkingsuitwisseling aan weerszijden van de Lauwers. Hij kwam tot het merkwaardige resultaat, dat gemiddeld driemaal zoveel mensen uit Friesland naar het Westerkwartier trokken, dan omgekeerd.

Misschien was één van de oorzaken de ontvolking van het Westerkwartier door brandschattende en moordende legerbenden in de 17e eeuw, waaronder het landschap gruwelijk te lijden heeft gehad.

Een typisch verschijnsel was ook, dat de sententies (veroordelingen) veel meer Friezen betrof dan mensen van Groninger afkomst.

Men verklaart dat hieruit, dat de boosdoeners, die in de oude tijd met de strafrechter in aanraking kwamen, nu hun straf, geseling of brandmerking uitgebannen werden. Zo waren de Friese kwaaddoeners genoodzaakt over de Lauwers te trekken en te trachten in het Westerkwartier hun ongewisse bestaan voort te zetten. Berooid en belast met een slecht verleden is het geen wonder, dat ze weer in hun oude fouten vervielen en dus met de Groninger justitie te doen kregen.

De heer Vleer besloot zijn lezing met het vertonen van vele kleurendia's van het Westerkwartier, welke een prachtig beeld gaven van het landschap, dat deze middag onze aandacht had.

De voorzitter sprak zeker namens alle aanwezigen, toen hij de heer Vleer hartelijk dank zei voor zijn belangwekkende lezing.

Toen werd het tijd voor het bezichtigen van enkele oude gebouwen van Franeker. Maar daarover volgende keer.

A. Vleer.

.....
In een tuin was iets bijzonders te zien. Twee vogels, mooi van kleur, hadden hevige ruzie, zodat de veren in het rond vlogen.

De reden hiervan was, dat een bezit had genomen van één grote boom, maar de andere betwistte hem die rijkdom. Toen ik dat zo aanzag, dacht ik, waarom nu die twist.

voor jullie beiden was er immers wel plaats.

En deze gedachte liet mij niet meer los. Beelden uit onze samenleving kwamen voor mijn geest. Ik dacht aan de mensen, die hoewel er genoeg voedsel is voor allen, toch nog in veel gevallen aan de hongerdood ten prooi vallen.

Hoe is het mogelijk !?

In die boom was best plaats voor beide vogels, maar ze gunden elkander die rijkdom niet en wie weet heeft geen van beiden een blijvend plaatsje daarin gevonden.

Genoeg eten voor allen, maar over een rechtmatige verdeling, we denken er niet aan. Twee wereldoorlogen hebben onze aarde al geteisterd. De wereld-machten betwisten elkander het bezit van die grote boom. De granaten vliegen in het rond. Hoe kunnen wij kleine mensjes hierin verandering brengen ?

De vogels hadden nog mooie kleuren en vielen daardoor op, maar wij hebben niets aan te bieden. Niets ? Is ons leven dan vergeefs ?

Dat geloof ik niet.

Een zinvol leven is een dienend leven.

Ik las ergens dat er in een plaatsje in Duitsland op een klein, oud kerkhof, twee grafstenen staan, met bijna hetzelfde opschrift en toch is er een hemelsbreed verschil tussen die beiden.

Op het ene graf staat: Vergeven en op het andere: Vergebens.

Wij zouden zeggen: vergeven en vergeefs.

Als we de wereldproblemen bekijken, dan zeggen we "vergeefs". Vergeefs de vooruitgang, op technisch gebied. Auto's, vliegtuigen, radio, televisie, atoom etc. Wij betwisten elkander de snelle ontwikkeling.

Vergeefs, nu wij alles weten van het groeiproces en de middelen hiervoor in ons bezit hebben en toch niet weten te verdelen:

Vergeefs nu wij de grote boom niet willen delen, en ons zelf willen handhaven ten koste van onze medemens.

Onze toekomstdroom moet worden verwezenlijkt, desnoods met de ellebogen. Maar gelukkig er is nog een tweede woord: Vergeven. Zo op het eerste gezicht lijkt het een woord van zwakheid, maar het is een woord van kracht.

Ik heb mij eens laten vertellen, wat gebeurd moet zijn in een plaats in ons vaderland.

Een directeur van een fabriek werd begraven. Het ge-

beurde dus op een kerkhof. Toen de begrafenisondernemer vroeg, of er nog iemand het woord wilde voeren, trad een arbeider naar voren. Het was een arbeider van de fabriek.

"Nog geen week geleden," zo begon hij, "heeft deze man (hij wijst naar de groeve), mij op zijn privékantoor ontboden.

Hij zei tegen me: "Vergeefs er nog langer over te praten". "Jij er uit, en nooit er weer in." En nu zeg ik: "Vergeefs, jij er in en nooit er weer uit!"

Toen de laatste woorden nog over de geopende groeve klonken, trad een oud man naar voren en sprak dit ene woord: "Vergeef".

Wij allen zullen ons moeten bezinnen op vergeefs en vergeven. Denk alstublieft even na over uw eigen leven.

Is u arm, oud, toch kan uw leven vruchtbaar zijn, zinvol. Misschien bent u jong, knap, begaafd, rijk, toch kan uw leven zinloos zijn, vergeefs.

De Voorzitter.

BESTUUR N I J D A M S T R A - S T I C H T I N G -----

Voorzitter: T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden,
tel. 05100 - 22167.

Secretaresse: M.H.Nijdam-Nijholt, Robert Kochstraat 21,
Leeuwarden

Penningmeester: C. van der Schoot Azn., Leeuwarderweg 63,
Sneek, tel. 05150 - 3028.

LEDEN:

P. Agema-Wynia, Stationsweg 18, Dokkum

H. Nijdam-Smit, Paterswoldseweg 132b, Groningen

M.P. Wienia, b/d Brug 43, Follega

A. Vleer, H. Sytstrastraat 18, Sneek

=====
POSTREKENING: 82.67,24 t.n.v. penningmeester NIJDAMSTRA
STICHTING, SNEEK.

ADMINISTRATIE: 2e Beukelaan 6, APELDOORN

REDACTIE: Coornhertstraat 12, LEEUWARDEN

ELFDE JAARGANG

-----
juni/juli 1959.-----

